

247 ЖСВх № 406/31.08.2016г.

СТАНОВИЩЕ

Относно дисертационния труд

на **МЕХМЕТ ЙОЗСАРЪ**

на тема

**АДАптиРАНА ФИЗИЧЕСКА АКТИВНОСТ И ПЛУВАНЕ ПРИ ЦЕНТРАЛНО-
МОЗЪЧНИ УВРЕЖДАНЯ В ДЕТСКАТА ВЪЗРАСТ**

за присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР“

с Научен ръководител Проф. Майя НЕЙЧЕВА

Поздравявам докторанта **МЕХМЕТ ЙОЗСАРЪ** и неговия научен ръководител за избора и разработването на проблема за ДЦП – от решаването му зависи в много голяма степен не само здравният, но също така умственият, емоционалният, психомоторен и социален статус на индивида. Актуалността на темата е сред най-значимите в житейската и в професионална йерархия – един перманентно актуален проблем за отделната личност, за семейството, за обществото, за човечеството.

Мехмет ЙОЗСАРЪ се е насочил към проблемите, породени от моторната дисфункция при ДЦП, оценявана от медицината като „нелечима“ патология. Целевата ориентация на Докторанта към научни изследвания в областта на АФА е намерила своя убедителен израз в успешното проучване (теоретично и развитийно) в решаването на всяко прогресиращо и непрогресиращо заболяване като негов жизнен избор. Висока оценка заслужава самата ориентация на докторанта към този значим проблем, решаван със средствата на естествен спортно-педагогически експеримент.

Данните за кариерното развитие на докторанта го очертават като сериозен, задълбочен и амбициозен изследовател и експериментатор. Обучението му в магистърската степен в НСА „В. Левски“, може да се каже, че се оказва търсеният от него „ключ“ за компетентна реализация на научното изследване - задълбочен анализ, обвързващ теорията с получените експериментални резултати от изследването.

Анализът е насочен към задълбочено акцентиране на спецификата на ДЦП и възможностите за оптимизиране на дееспособността на изследваните лица с увреждания. Впечатлява фактът, че класическите методи на обучението са станали за

Докторанта изходно начало за търсене и намиране на нов, адаптивен творчески размах при организиране заниманията с адаптивно плуване за успешното усвояване на учебното съдържание, функционирането и психичната адаптация към аквасредата.

Процедурната част на темата, е разработена с професионална компетентност. Използваната комплексна методика (7 на брой) удовлетворява поставената хипотеза, цел и задачи (6 на брой). Научните методи са осъществени със средствата на адаптираното плуване (в басейна на 131-во СОУ) и са прилагани коректно. Статистическата обработка на данните допринася за проследяването на многобройни - 25 показателя за физическа дееспособност и специфичните за адаптираното плуване умения – една, разнообразна по характера си емпирична информация, илюстрирана с богатото онагледяване (52 фигури и 7 таблици).

В проведените изследвания **Мехмет ЙОЗСАРЪ** получава голям обем от значими информационни показатели, с различна динамика, обосноваващи постигането на целта и решаването на поставените задачи. Целеустремеността на докторанта е допринесла за изчерпателното анализиране на наблюдаваните явления, процеси и тенденции, за убедителните обобщения, заключения, изводи и препоръки.

Авторефератът отразява основните положения на дисертационния труд.

По-съществени **научни приноси** на дисертационния труд са пряк резултат от доброто познаване на научната литература по проблема (64 на латиница, 34 на кирилица и 8 интернет-сайта - общо 100 източника): разработена е специализирана, собствена методика за адаптирано обучение на деца с моторни дисфункции; висока е надеждността на осъществения процес на обучение за адаптирано плуване с диференцирани показатели за всеки вид увреждания, вкл. и с оглед настъпилите промени при всеки конкретен двигателен дефицит (горни-долни крайници, ляво-дясно, гръбначен стълб и т.н.); строго индивидуализираният спортно-педагогически експеримент проследява динамиката на промените, настъпили в резултат от адаптацията на лицата в условията на водна среда; статистически е доказана ефективността на апробираната учебна програма за успешно въздействие върху ред познавателни, физически и моторни функции; компетентна е оценката на изследваните лица, позволило на докторанта да бъдат разкрити перспективите за бъдещата специализирана работа с изследваните деца – отразени в Препоръките.

Дисертационният труд и Авторефератът - с ясен стил, убедителен анализ - отговарят на изискванията на Правилника за придобиване на научна степен в НСА „Васил Левски“. Прави добро впечатление публикационната активност на Мехмет ЙОЗСАРЪ с подчертаната тенденция към екипност на работата (представените четири доклади с международно участие – общо 22-ма съавтори).

Получените научни и научно-приложни резултати представляват оригинален принос към теорията и практиката. Чрез компетентно разработената план-програма за работа и адаптиране на приложените методи за обучение при ДЦП докторантът показва задълбочени теоретични знания като професионалист, както и качества за понататъшни самостоятелно научно творчество.

Заключение. Представеният докторантски труд се отличава с определени научно-приложни приноси. Убедена съм в качествата на **МЕХМЕТ ЙОЗСАРЪ** - компетентен изследовател с чувство за отговорност и морал. Очертаният личностен просперитет и екипният дух на кандидата, научната му посветеност в избрания професионален път като експерт, ми позволяват с пълна увереност да предложа на членовете на уважаемото Научно жури да дадат своя положителен вот за присъждането на докторанта към катедра „Водни спортове“ **МЕХМЕТ ЙОЗСАРЪ образователната и научна степен „ДОКТОР“** по научната специалност ТМФВ и ТС (вкл. Методика на лечебната физкултура) по професионално направление 7.6. Спорт съгласно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Национална спортна академия „Васил Левски“.

30 август 2016 г.

Изработил становището: .....

(Проф. Юлия Мутафова-Заберска, доктор)